

SPOLEK PŘÁTEL ZAŠOVSKÉHO KLÁŠTERA

Informační leták Matice zašovské * březen 2018 * www.maticezasovska.cz

Dějiny památek

můžeme vnímat jako barvitý příběh, jako řetězení událostí. Data vymezující vlastnické změny stavebních památek tvoří mezníky, v nichž se lámou jejich osudy – někdy k lepšímu, jindy k horšímu. Zní to dnes možná poněkud nadneseně, ale s odstupem času bude jistě jako velmi důležitý mezník v dějinách Zašové vnímán i rok 2016, kdy se obec stala vlastníkem podstatné části rozsáhlého areálu někdejšího trinitářského kláštera.

V Zašové se totiž zchoval jediný trinitářský klášter na území České republiky! Trinitářský klášter v Praze byl zničen a v Holešově existovala pouhá rezidence. Obyvatelé Zašové tedy mohou být právem hrdí, protože ve středu jejich obce leží skutečný unikát, navíc v hlavních částech velmi dobře zchovalý. Zašovský klášter má to štěstí, že obec Zašová jako jeho novodobý majitel k němu přistupuje s vědomím, že tak složitou historickou stavbu musíme nejdříve poznat a teprve na základě poznaného uvažovat o jakýchkoliv zásazích. Ostatně kde jinde nežli v bývalém klášteře by měl ke slovu přijít respekt a pokora k dědictví předků...

Klášter v Zašové nabírá sílu k novému životu. Příkladný a svědomitý přístup vedení obce a spolupráce s dalšími kompetentními orgány jsou hned v začátku nejlepším myslitelným příslibem do budoucna. Klášterní budovy se jistě postupně dočkají nové, kvalitativně odpovídající náplně, která významnou kulturní památku pomůže navrátit zpět do života regionu, k jehož bohatým dějinám zašovský trinitářský klášter neoddelitelně patří.

Citace z článku Mgr. Jana Štětiny - historika z Národního památkového ústavu v Kroměříži.

Vzhled bývalého kláštera po roce 1900, kdy objekt koupil Spolek sv. Josefa

Vybudování trinitářského kláštera ve valašské obci Zašová

bylo kdysi mimořádným počinem a v současnosti výjimečnost celého zašovského klášterního areálu ještě stoupla. Po zbourání trinitářského kláštera v Praze totiž zůstává ten zašovský ojedinělou památkou na působení tohoto pozoruhodného řádu v našich zemích. (Malé community trinitářů působící kratší dobu v Holešově a Štěnovicích u Plzně nebyly nikdy samostatným a plnohodnotným klášterem, ty vznikly na našem území pouze na dvou místech: v Praze a v Zašové.)

V obci postupně získává podporu vize takového využití areálu kláštera, které by nebylo v žádné kolizi s jeho historickou stavební i duchovní minulostí, s jeho původním posláním. Konkrétněji: jeví se jako vhodné a potřebné, aby zde vznikla nějaká forma ubytování a služeb pro seniory, učebny uměleckých škol, klubovny pro dětské zájmové organizace, výstavní prostory a také obecní muzeum, ve kterém by byla mimo jiné připomínána historie trinitářského řádu i obou zde působících kongregací.

V návaznosti na poutní tradici by zde mělo být i turistické ubytování včetně možnosti stravování. Naše obec leží v turisticky a etnograficky zajímavé oblasti Valašska a Beskyd. Údolí Bečvy, ve kterém se obec rozkládá, je vstupní branou do tohoto regionu. Obec křižuje mezinárodní silnice i lokální železniční trať, nově i cyklostezka. Strategicky výhodná poloha obce tak v sobě spojuje jak blízkost přírody a horských turistických tras, tak i snadnou dopravní dosažitelnost. Pro ubytování turistů je tak přímo předurčena (a možnost ubytování ve starém klášteře s velkou zahradou a s rybníkem je atraktivitou sama o sobě).

Objekt kláštera by neměl po adaptaci zůstat uzavřeným prostorem přístupným pouze pro zde ubytované seniory nebo turisty, případně pro žáky uměleckých škol. Smyslem rekonstrukce je - mimo jiné - pokud možno obnovit a navrátit klášteru jeho historický vzhled zvenčí i zevnitř, aby každý člověk viděl a cítil, že se jedná o památný objekt, který má nejen svou historickou hodnotu, ale i svou krásu, půvab, atmosféru. Chceme, aby se klášter (i s přilehlým kostelem a zahradami) stal ozdobou obce a cílem návštěvníků a turistů, kteří zde v budoucnu naleznou více než jen možnost přespání.

Jak je na mariánských poutních místech obvyklé - i v Zašové je přírodní poutní areál s pramenem vody – populární Stračka. Také počátky úprav tohoto místa spadají do doby zašovských trinitářů. Poutní turistika zde v nedávné době získala nový impuls i tím, že přes obec prochází **cyrilometodějská poutní stezka ze Sv. Hostýna na Radhošť**.

Zašová byla nejznámějším poutním místem Valaška a tato tradice nikdy zcela nevymizela. Už v roce 1946 zde byly snahy o vybudování domu pro poutníky a pro ten účel založena **Matice zašovská**, která však v následujících letech, podobně jako všechny podobné spolky, musela nedobrovolně ukončit svou činnost.

Současná, nově založená Matice zašovská je občanský spolek, který vznikl mimo jiné na podporu myšlenky vhodného, citlivého a smysluplného využití místní kulturní památky – areálu bývalého trinitářského kláštera, a to s respektem k jeho historii, původnímu poslání a poloze v bezprostřední blízkosti poutního chrámu.

Matice Zašovská je tedy spolek, jehož členové se aktivně zajímají o minulost a zvláště o budoucnost zdejšího kláštera. Klášterní areál nadále je a zůstává majetkem obce Zašová. Matice si jej žádným způsobem nehodlá přivlastnit. ☺

Vznik spolku měl svůj vývoj - od prvních úvah až k přijetí stanov a úřední registraci. Toto období bylo poměrně dlouhé (od prosince 2014 do května 2017). Dost dlouhé na to, aby každého, kdo se o další osud zašovského kláštera aktivně a konstruktivně zajímal, svedl tento zájem dohromady s lidmi podobně smýšlejícími, a tak se také stalo. Lidé z neformálního „přípravného výboru“ se posléze stali zakládajícími a řádnými členy nově vzniklého spolku Matice zašovská. Současným předsedou spolku je Josef Krůpa, jednatelem Jiří Šimčík.

Přidružené členství vzniká vyplněním přihlášky a úhradou ročního členského příspěvku v libovolné výši. Stejně jednoduše lze přidružené členství i ukončit nebo přerušit – tím, že člen přestane členské příspěvky hradit.

Různé kategorie členství zná a umožňuje i zákon, který jsme při tvorbě stanov respektovali. Spolkové stanovy tak všem sympatizantům Matice zašovské umožňují formou přidruženého členství účinně podporovat činnost spolku a mít tak podíl na uskutečnění jeho cílů. O činnosti a záměrech spolku vás budeme pravidelně informovat na veřejných členských schůzích, prostřednictvím místních novin a na webu Matice zašovské - www.maticezasovska.cz Naleznete nás i na facebooku.

Logo Matice zašovské – jeho základem je písmeno M, které je tvořeno tak, že smyčka v písmenu připomíná stylizovaný tvar ryby – jeden z nejstarších křesťanských symbolů. Zároveň písmeno M působí majestátně – mírně rozkročené a pevné ve svých základech – což může být vztahováno jak na samotný klášter, tak na ideály spolku. Písmeno M je doplněno o trinitářský kříž. Kruh sjednocuje logo do tvaru historických pečeti. Typografie písma byla zvolena pro svůj historizující charakter. Barva je zvolena jako svěží zlato-zelená. Logo splňuje podmínky jednoduchosti, snadné zapamatovatelnosti a nezaměnitelnosti.

Červenomodrý trinitářský kříž se stal součástí obecního znaku Zašové. Bylo by proto namístě, aby se jakýmsi jejím symbolem stal i samotný klášter.

Matice zašovská chce napomoci k tomu, aby se nejen pro návštěvníky, ale především pro místní občany stal klášterní komplex znovu živou součástí jejich domova, aby vnímali celý klášterní areál jako významné místo a přívětivý kout své obce.

Aby to bylo možné, musí být alespoň část kláštera uzpůsobena tak, aby plnila funkci otevřeného, veřejně přístupného, společenského a kulturního prostoru. Chceme, aby se zašovský klášter stal spolu s již opraveným chrámem a s poutním areálem u pramene vody ve Stračce tím, co dodá a vrátí Zašové punc kdysi slavného poutního místa, co naši obec činí specifickou, čím je výjimečná, nezaměnitelná. Vždyť která obec má svůj klášter?

***

Matice Zašovská již v prvním roce své činnosti sama uspořádala nebo se podílela na několika společenských a osvětových akcích ve prospěch revitalizace zašovského kláštera a propagace poutního místa Zašová.

Nejbližší příští akci, kterou organizujeme, je poutní setkání zástupců všech matic, které působí při moravských poutních místech. V pořadí již pátá „maticí pouť“ se tedy uskuteční tentokrát u nás v Zašové. Tohoto poutního setkání v neděli 15. dubna se můžete účastnit i vy. Začínáme mší v 10.30 (mons. Jan Peňáz) a také následující výklad v kostele a prohlídka kláštera jsou veřejně přístupné. Odpolední program v sále KD je již pouze pro pozvané a předem zaregistrované poutníky z řad členů matic. Poutní setkání bude ukončeno společnou návštěvou Stračky.

**Týž den – 15. dubna v 17 hodin - se v KD uskuteční
I. veřejná členská schůze Matice zašovské,
na kterou jste srdečně zváni.**

Na programu bude pro zájemce odborný výklad o historii trinitářského řádu i kláštera, téma podpory církevní turistiky a prezentace zajímavých míst v blízkém okolí. Následovat bude rekapitulace dosavadní činnosti spolku a ozřejmení jeho možností v záležitosti revitalizace areálu kláštera.

Po schůzi si budete moci prohlédnout **výstavu obrazů Františka Gajduška**, v prostorách *iCafé*, která bude pouze pro tento den rozšířena o jeho další obrazy vystavené přímo v sále kulturního domu.